

XIII CURS D'HISTÒRIA D'AMICS D'EL PRAT

Dijous, 19 de maig de 2011

“10 dites pratenques: una mostra del patrimoni lingüístic local”

Joan Puigmalet

Al pròleg de l'obra *El cant coral al Prat (1873-1985)* d'Alicia Company, l'historiador Jaume Codina es refereix a la importància dels treballs de recuperació de memòria històrica com a eina d'aprofundiment en la pròpia identitat, treballs que freqüentment recullen aspectes socials i culturals que corren el perill de desaparèixer. I afegeix (pàg. 9): “Penso, per exemple, en **un estudi sobre la llengua**, capítol tan transcendent -vital- per a nosaltres”.

Quan parlem del patrimoni local, d'entrada no ens ve al cap el **patrimoni lingüístic**, però si hi reflexionem, ens adonem de la riquesa d'aquest llegat cultural sovint immaterial, que presenta múltiples aspectes, com, per exemple, les cançons, les produccions literàries, les formes lèxiques autòctones, els trets dialectals, els topònims, els motius, els noms populars de les cases, etc. El patrimoni lingüístic de cada indret ens mostra alguns dels seus **trets culturals distintius**, característiques que el fan únic. Aquest patrimoni ens permet conèixer la vida i els costums d'altres èpoques, és a dir, ens acosta al pensament dels nostres avantpassats, a la seva forma d'entendre la realitat.

Concretament, refranys i dites són expressions lingüístiques que van néixer fa temps, algunes probablement fa més d'un segle, i que s'han mantingut perquè són vehicle de transmissió de coneixements molt diversos. Per exemple, d'observacions meteorològiques importants (“Trons a Remolar, pluja al pla”, “Trons a Barcelona, no passen el riu”), mostres de la idiosincràsia local (“Fer el tonto per no pagar el pont”, “Passar més gana que el cavall del Mesuró”, “Anar a parar darrere cal Saio”), mostres de llenguatge col·loquial o vulgar (“Vés a pescar anguiles!”, “A Gavà ja t'hi pots cagar. I al Prat ja m'hi he cagat”), tornaveus (“¿Què sembres? Llavor de filferro!”), etc.

Moltes d'aquestes veus corren perill de desaparèixer. El seu caràcter oral i la seva forta vinculació, en molts casos, al món rural, han fet que sovint no aguantessin el pas cap a la societat tecnològica actual. Amb la sessió d'avui es mostrarà part d'aquest patrimoni, així com les seves connexions amb fets històrics o de la mentalitat de l'època. Partint de deu refranys i dites concretes, mostrarem perquè diem que és **llengua amb memòria històrica**.

Si voleu contactar amb l'autor per tal d'aportar alguna dita que coneixeu o fer algun comentari, ho podeu fer al tel. 655 27 11 75, al correu electrònic puigmalet@gmail.com o al bloc tronsaremolar.blogspot.com. Moltes gràcies!